

МӘДЕНИАРАЛЫҚ
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

ҚАЗАҚША-ОРЫСША ТЕРМИНДЕР
ОҚУ СӨЗДІГІ

Алматы
«Қазақ университеті»
2016

ӘОЖ 008 (038)

КБЖ 71 я 2

М 35

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
филология және әлем тілдері факультетінің
Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі
шешімімен ұсынылған
(№3 хаттама 9 наурыз 2015 жыл)*

*«2014 жылдың жоғары оқу орнының үздік оқытушысы»
мемлекеттік грантымен қаржыландырылды*

Рецензенттер:

филология ғылымдарының докторы **Б.Қ. Мұрзалина**
филология ғылымдарының докторы **С.Ж. Баяндина**
филология ғылымдарының докторы **Г.Е. Надирова**

Құрастырушылар:

Г.Б. Мәдиева, Ж.Р. Сейтметова, М.Қ. Мәмбетова, Д.Б. Мадиева

М 35 Мәдениаралық қарым-қатынас. Қазақша-орысша терминдер оқу сөздігі / құраст.: Г.Б. Мәдиева, Ж.Р. Сейтметова, М.Қ. Мәмбетова, Д.Б. Мадиева. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 84 б.

ISBN 978-601-04-1808-0

Бұл сөздік мәдениаралық қарым-қатынас бойынша студенттер, магистранттар, Ph.D докторанттарына және мәдениаралық қарым-қатынас мәселелеріне қызығушылық танытушы барша қауымға арналып кредиттік оқыту технологиясына сәйкес дайындалған қазақ және орыс тілдерінде бекітілді. Сөздікте әртүрлі мәдениет иелерінің коммуникация мәселелерін зерттеу, оқыту және сипаттау мақсатында қолданылатын негізгі терминдер мен ұғымдар берілген. Мәдениаралық қарым-қатынас пәнінен басқа бұл сөздікті «Тіл біліміне кіріспе», «Жалпы тіл білімі», «Тіл теориясы», «Лингвомәдениеттану», «Этнолингвистика», «Лингвоэтану», «Тілдік қатынас», «Қақтығыстану», «Әлеуметтік лингвистика», «Лексикология», «Лексикография» секілді пәндерді оқытуда да пайдалануға болады.

ӘОЖ 008 (038)

КБЖ 71 я 2

© Құраст.: Мәдиева Г.Б., Сейтметова Ж.Р.,
Мәмбетова М.Қ., Мадиева Д.Б., 2016
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

ISBN 978-601-04-1808-0

¹ <http://www.addere.ru/re3.htm>

Барлық әлеуметтік-саяси салалар жаһандану үдерістерін сипаттайтын социумдар, мемлекеттердің өзара әрекеттесуіне ұғымымен тығыз байланысты тік өріс пен адам өмірінің әртүрлі сипаттары және мәдениаралық белсенділіктеріне соқтырмай қоймады. Белгілерінше, жалпы қарым-қатынастың білім, идея, ой-пікір, ұғымдар (идея) деген сөз. Сөз жоқ, бұл алмасу жеке этникалық ұжымдарға тән менталитеттің айырмашылықтарындағы сәйкестік қандай да бір қиындықтарсыз болмай

Осыған орай қарым-қатынасқа түсінік бергенде серіктестің іс-әрекеті салдарынан қарым-қатынасқа қатыстылық, қақтығыстық жағдайға дейін жеке этникалық ұжымдарға тән менталитетіне сәйкестігіне, адамдар өздерінің типтері, тәртіптері мен әдеп нормаларына сәйкестігіне өзгенің мәдениетін көреді. Мысалы, болгарлар келісімді білдірсе, келіспеуді басты кеуде тұсынан сөйлеп, жапондықтар басты шайқау аумағына аударады. Бұл жайттар қазақ, қырғыз мәдениеттеріне қайшы келіп, кішігірім қақтығысқа дейін, тіптен қарым-қатынасқа кінәсіз мамандардың айтуынша, «орыс» көрсететін ым-ишарат хорваттарда кездеседі. Француз бен итальян белгілі бір өз басын соғады. Ал неміс алақанымен «ауысқансың» дегенді ұғындырғысыз. Дәл осы ым-ишаратпен өзіне көңіл білдіретін Егер испандықтар өздері кездесуге күнді белгілемесе, кездесуге мүлдем олар қарсылығын бірден білдірмейтіндігіне ықтималдылығын анық білдірмейтіндігі бір мысалға көңіл бөлейік: ағылшын тіліне қарай адамның қандай әлеуметтік то

153. Hinds R.W., Yoshida T. **YAMATO**. Cambridge, Mass., 1994.

154. O'Neil M. **Inter-Cultural Communication in World Context**. Cambridge, 1994.

155. Condon J.C., Yoniss S.S. **An Introduction to Intercultural Communication**. Indianapolis, 1975.

156. Dubrovskii E., Prizina S.W. **История культуры и цивилизации Востока**.

157. Dooly G. **Dimensions of Intercultural Communication**. Boston, 1998.

158. Brown R., Paul M. **Inter-Cultural Communication**. London, 1973.

159. **История культуры и цивилизации Востока**.

160. **История культуры и цивилизации Востока**.

161. **История культуры и цивилизации Востока**.

162. **История культуры и цивилизации Востока**.

163. **История культуры и цивилизации Востока**.

164. **История культуры и цивилизации Востока**.

165. **История культуры и цивилизации Востока**.

166. **История культуры и цивилизации Востока**.

167. **История культуры и цивилизации Востока**.

Оқу басылымы

**МӘДЕНИАРАЛЫҚ
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС**

**ҚАЗАҚША-ОРЫСША ТЕРМИНДЕР
ОҚУ СӨЗДІГІ**

Құрастырушылар:

- Мәдиева Гүлмира Баянжанқызы*
- Сейтметова Жанетта Раймбекқызы*
- Мәмбетова Мәншүк Құдайбергенқызы*
- Мәдиева Динара Баширқызы*

Компьютерде беттеген және
мұқабасын көркемдеген *Ф. Қалиева*

ИБ №9290

Басуға 01.04.2016 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 1/16.
Көлемі 5,25 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс. Тапсырыс №905.
Таралымы 50 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды